

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
UKRAJNA OKTATÁSI ÉS TUDOMÁNYOS MINISZTERIUMA**

**Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці ІІ
II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola**

Кафедра _____ ФІЛОЛОГІЇ _____
_____ FILOLÓGIA _____ Tanszék

“ЗАТВЕРДЖУЮ / JÓVÁHAGYOM”

Проректор з навчальної роботи
Oktatási rektorhelyettes

_____ Рац А. Й. / Rácz Béla _____
“_____” _____ серпня _____ 20__ 20__

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
TANTÁRGYI PROGRAM**

Педагогічна практика

(назва навчальної дисципліни / a tantárgy neve)

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
за спеціальністю 014 Середня освіта (Мова і література
угорська/українська/англійська/німецька)

Розробники програми / A program kidolgozói

Густі Ілона Іштванівна, Островський Олександр Олександрович, Чурман-Пушкаш А. С.

Затверджено на засіданні кафедри _____ ФІЛОЛОГІЇ

Протокол №__1__ від „25__” _____ серпня _____ 2021_2022__ року
Jóváhagyva a _____ FILOLÓGIA _____ Tanszék ülésén
_____ 2021. augusztus ._-én, jegyzőkönyv száma: ____

Завідувач кафедри / Tanszékvezető _____ Бергсаци А. Ф. / Beregszászi Anikó
(підпис / aláírás) (прізвище та ініціали / név)

Зміст

I.	Порядок проходження педагогічної практики	3
	1. Опис групової педагогічної практик	3
	2. Опис індивідуальної педагогічної практики	4
II.	Організація проведення практики в літніх оздоровчих таборах	6
	1. Мета та завдання педагогічної практики	6
	2. Освітні результати практики	7
	3. Програма практики	7
	4. Вимоги до звіту про практику та критерії оцінювання	8
	5. Підведення підсумків практики	9

**I. Порядок проходження педагогічної практики
студентами Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II
у 2021-2022 н.р. за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр»
Кафедри філології
за спеціальністю 014 Середня освіта (Мова і література (угорська)),
014 Середня освіта (Мова і література (англійська)),
014 Середня освіта (Українська мова та література)
014 Середня освіта (Мова і література (німецька))**

Протягом чотирирічного циклу навчання студенти (освітнього ступеня «Бакалавр») спеціальностей «Мова і література (угорська/англійська)» та «Українська мова та література» проходять два типи викладацької практики (групової та індивідуальної) та табірної практики, які розподіляються таким чином:

- I/2 – 2 тижні педагогічна практика (тільки спостереження в школі) – 3 кредити;
- II/4 – 1 тиждень педагогічної практики (мікронавчання у 5-6 класах) + 1 тиждень літня табірна практика – 4 кредити;
- III/5 – 2 тижні групова педагогічна практика (з індивідуальним викладанням – проведення мінімум 2 уроків) – 5 кредитів;
- III/6 – 2 тижні групова педагогічна практика (з індивідуальним викладанням – проведення мінімум 2 уроків) – 6 кредитів;
- IV/7 – 6 тижні індивідуальна практика – 12 кредитів.

Отже, студенти проходять 14 тижнів навчальної практики, виконують 30 кредитів на рівні підготовки «Бакалавр».

1. Опис групової педагогічної практики

Групові педагогічні практики проводяться протягом навчального процесу в рамках навчальної програми. Під час групової практики студенти спочатку проводять аудиторні спостереження. Форми спостереження та аналізу:

- аудиторні спостереження та аналіз уроків,
- аудиторні спостереження та аналіз відеозаписів занять,
- моніторинг та аналіз відеозаписів мікронавчання,
- впровадження та аналіз мікронавчання студентами.

Теоретичні основи спостереження та аналізу уроків готуються викладачем методики з даної спеціальності, уроки, що підлягають аналізу, та аспекти спостереження обираються та готуються працівниками кафедри, відповідальними за практику.

Студенти готуються до мікронавчання за допомогою викладача, відповідального за практику. Має бути зроблено відеозапис їх виконання, аналіз якого буде проведено спільно в рамках спостереження.

Під час групової практики студент планує та реалізує мінімум одне та максимум 3 мікронавчання. У кожному випадку мікронавчання фокусується на обраній деталі предметно-педагогічного процесу.

Під час групової практики на III/6 курсі усі студенти повинні провести 45-хвилинне факультативне заняття на англійській/німецькій мові у 8 класі на тему, обрану з наступних:

- вибір книжок для читання
- улюблений письменник
- улюблений поет
- улюблена книга
- літературний герой
- літературні жанри
- відвідування бібліотеки
- бібліотечне обладнання та послуги

Групову педагогічну практику також можна впровадити в онлайн-формі за допомогою обраної платформи (Google Meet, Zoom тощо).

2. Опис індивідуальної педагогічної практики

Індивідуальна чотиритижнева педагогічна практика – це зовнішня шкільна викладацька практика, яку виконують студенти в школах Закарпаття.

Під час викладання студенти повинні провести 42 уроки відповідно до наступних вказівок:

Студенти спеціальності Мова і література (угорська): 20 уроків угорської мови як рідної, 20 - інтегрованої літератури, 2 - виховні уроки, 1 - з позакласної роботи.

Українська мова та література: 20 уроків української мови, 20 - української літератури, 2 - виховні уроки, 1 - з позакласної роботи.

Мова і література (англійська/німецька): 38 англійської мови / німецької мови як іноземної та 2 інтегрованої літератури, 2 - виховні уроки, 1 - з позакласної роботи.

Під час індивідуальної практики на IV/7 курсі усі студенти повинні провести 45-хвилинне факультативне заняття на англійській/німецькій мові у 8 класі на тему, обрану з наступних:

- вибір книжок для читання
- улюблений письменник
- улюблений поет
- улюблена книга
- літературний герой
- літературні жанри
- відвідування бібліотеки
- бібліотечне обладнання та послуги

Зовнішня шкільна практика (IV / 7) закінчується екзаменаційним уроком. Буде зроблено відеозапис екзаменаційного уроку, який студент подасть на оцінку відповідному відділенню кафедри філології з конспектом уроку та ілюстраціями до них. План уроку повинен бути затверджений та підписаний шкільним учителем до подачі оцінювання.

Як додаток до вищезазначеного, студент зобов'язаний подати щоденник, що фіксує його / її підготовку, до якого включені теоретичні і методичні основи екзаменаційного уроку.

Урок оцінюється комісією кафедри, членами якого є викладачі, відповідальні за викладання методики, керівник практики та представники зовнішніх стейкхолдерів.

Під час викладання іспиту кожен студент презентує 2 уроки, знімає на відео та подає на оцінювання:

Мова і література (угорська): 1 урок угорської мови та 1 - інтегрована література,

Українська мова та література: 1- української мови та 1- української літератури,

Мова і література (англійська/ німецька): 1 – англійської/ німецької мови та 1 - інтегрований урок літератури.

Студенти також повинні подати відеозапис з позакласної роботи / заходу та сценарій в паперовій формі до відповідного відділення для оцінювання. Оцінювання відбувається в порядку оцінювання екзаменаційного уроку.

Після закінчення зовнішньої шкільної практики студент зобов'язаний подати до відповідного відділення як підсумок своєї роботи:

- Портфоліо викладача.
- Щоденник студента-практиканта, в якому описує теоретичні та методичні основи, за якими він / вона готував свої уроки.
- Презентацію на тему за вибором студента.
- Google Jamboard або інші цифрові завдання / навчальний матеріал з обраної теми.
- Онлайн-тест з обраної теми (наприклад, Redmenta, Google Forms, Quizlet тощо).

Для студентів денної та заочної форм навчання, які проводять заняття в школі, відповідно спеціальності протягом поточного семестру, кількість годин, що вимагається практикою, можуть бути враховані, якщо це підтверджено довідкою про роботу, підписаною директором школи. Довідка про працевлаштування повинна містити тривалість часу, коли студент працював учителем української / угорської / англійської/ німецької мови в школі, його / її щотижневе навантаження та класи, в яких він / вона викладає.

Умови групової та індивідуальної педагогічної практики однаково стосуються студентів-заочників, з тією різницею, що вони можуть обрати школу, де будуть проходити практику протягом семестру.

Під час педагогічної практики студенти спостерігають, аналізують та застосовують на практиці предметно-педагогічні, педагогічні та психолого-дидактичні знання та вміння, набуті під час теоретичного навчання.

Під час педагогічної практики студенти застосовують предметно-педагогічні методи, засвоєні під час теоретичного навчання під час аналізу, планування та реалізації уроків.

Під час педагогічної практики студенти застосовують дидактичні знання, отримані під час теоретичного навчання, під час аналізу, планування та реалізації уроків.

Метою педагогічної практики є застосування інноваційних методів, ставлення вчителя та методичних цілей навчання, засвоєних під час теоретичної підготовки, на практиці, розробка власних методів навчання та установок відповідно до методологічного підходу, що передається під час навчання.

II. Організація проведення практики в літніх оздоровчих таборах

- протягом 4-річного циклу навчання студенти повинні пройти практику в літньому таборі, який складається з одного тижня практики в літньому таборі;
- студенти проходять табірну практику протягом літа II навчального року, місце проходження визначає і затверджує заклад вищої освіти (за необхідності, з поважних причин, може вибрати студент);
- на цю однотижневу табірну практику дається 2 кредити і записується в залікову книгу студента наприкінці літнього періоду (останній тиждень серпня).

Педагогічна практика в рамках професійної підготовки у закладі вищої освіти володіє великим потенціалом у формуванні майбутнього вчителя англійської, української, угорської мов. Вона є органічною частиною освітнього процесу, основним етапом підготовки висококваліфікованих спеціалістів, забезпечуючи поєднання теоретичної підготовки майбутніх учителів з їх практичною діяльністю в освітньому ЗВО.

За своїм змістом ця практика має сприяти поглибленому вивченню професійної діяльності вчителя мови на основі засвоєних здобувачем вищої освіти теоретичних знань із дисциплін психолого-педагогічного циклу, фахових дисциплін та методик їх навчання, сформованих знань, умінь та навичок з виховної роботи.

Програма практики складається з таких змістових модулів:

1. Навчальна діяльність.
2. Виховна діяльність.
3. Методична діяльність.
4. Дослідницька діяльність.

1. Мета та завдання педагогічної практики

Мета практики:

- поглиблення і закріплення теоретичних знань про систему освітньої, позакласної та позашкільної роботи;
- формування умінь конструювати і організовувати окремі елементи виховного процесу.

Завдання практики:

- формування теоретичних і практичних основ організації дозвілля дітей;
- розвиток умінь добирати цікавий матеріал та проводити виховну роботу з дітьми;
- розвиток умінь планувати, прогнозувати виховну роботу влітку;
- формування умінь вивчати індивідуальність учня і проектувати програму його індивідуального розвитку в умовах позашкільної діяльності;

У результаті вивчення дисципліни у студентів формуються такі компетентності:

ІК – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійно-педагогічній діяльності, що передбачають застосування теоретичних положень і методів педагогіки, психології та окремих методик навчання.

ЗК 1. Інформаційно-аналітична. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема професійно-педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків.

ЗК 2. Соціокультурна. Здатність застосовувати знання, пов'язані із соціальною структурою та національною специфікою суспільства, з особливостями соціальних ролей; здатність до орієнтування у соціальних ситуаціях, розуміння соціального контексту художніх творів. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо;

спроможність ідентифікувати себе з цінностями професійного середовища; наявність професійної позиції вчителя.

ЗК 3. Здоров'язбережувальна компетентність. Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих. Здатність застосовувати знання, вміння, цінності і досвід практичної діяльності з питань культури здоров'я та здорового способу життя, готовність до здоров'язбережувальної діяльності в освітньому середовищі школи та створення психолого-педагогічних умов для формування здорового способу життя учнів.

ФК 1. Інформаційна. Здатність і готовність застосовувати інформаційно-комунікаційні технології, опрацьовувати різні види інформації.

2. Освітні результати практики

1. Знати і дотримуватись санітарно-гігієнічних, педагогічних, естетичних вимог щодо функціонування обладнання й оформлення приміщення та території загальноосвітнього навчального закладу. Володіти нормативами щодо створення матеріально-технічної бази, режиму харчування дітей, санітарного режиму харчоблоку.

2. Уміти визначати мету професійної діяльності, її конкретні цілі і завдання на кожному етапі навчальної, виховної роботи і передбачати кінцевий результат; володіти методами визначення ефективності заходів, спрямованих на підвищення якості навчально-виховної роботи; уміти проектувати власну педагогічну систему професійної діяльності.

3. Уміти розробляти документацію щодо навчання, виховання та наукової, методичної, організаційної роботи вчителя; уміти аналізувати, узагальнювати і поширювати передовий педагогічний досвід.

4. Виявляти готовність до підвищення рівня педагогічної майстерності; володіти знаннями про способи професійного самовдосконалення.

3. Програма практики

I. Навчальна діяльність

1. Студенти знайомляться з метою та змістом практики, індивідуальними завданнями та формами звітності.

2. Ознайомлення студентів з системою роботи закладу (літнього оздоровчого табору) із специфікою діяльності даного навчально-виховного закладу, правилами внутрішнього розпорядку.

II. Виховна діяльність

1. У перший день табірної практики студент знайомиться з графіком роботи табору, особливостями навчально-виховної роботи, адміністративними завданнями та дітьми, які беруть участь у таборі, у супроводі керівників груп, вихователів, помічників тощо.

2. З другого дня студент вже виконує самостійну навчально-виховну роботу відповідно до завдань, покладених на нього керівником табору. Перед розподілом завдань керівник табору інформується про здібності студента в рамках бесіди, щоб доручені завдання можна було виконувати якомога ефективніше.

3. Під час табірної практики (під керівництвом або безпосереднім дорученням керівника табору) студент бере участь у всіх педагогічних заходах в таборі (спортивні змагання, вікторини, екскурсії, навчальні прогулянки, тематичні заняття, організація та проведення інших заходів).

4. Під час практики студент самостійно організовує та проводить різні заходи (майстерність, інтелектуальні змагання, спортивні змагання, настільні ігри, інші

заняття), призначені керівником табору. В очолюваних студентами заходах, заняттях **хтось із керівництва літнього табору завжди присутній!**

III. Методична діяльність

1. Студент готує план-сітку до занять, які він / вона проводить, який перевіряється керівником табору або компетентною особою, призначеною ним не пізніше, ніж за день до занять.
2. План-сітка містить суть матеріалу занять, методи виконання та відображає ретельну підготовку студента до даного заняття.
3. Щоденна робота супроводжується самоаналізом, обговоренням та усним оцінюванням керівником табору. Студент бере до уваги будь-які коментарі, зауваження, поради та застосовує їх у своїй подальшій практичній діяльності для засвоєння знань.

4. Вимоги до звіту про практику та критерії оцінювання

1. Після проходження практики керівник табору усно оцінює роботу студента. Потім він заповнює довідку про закінчення табірної практики, яку студент передав йому на початку табору.
2. Основні аспекти характеристики роботи студента:
 - діяльність, яку виконує студент;
 - поведінка студента в таборі;
 - любов та повага учня до професії та праці;
 - навчально-виховна робота студента, вимогливість до підготовки;
 - якість проведених студентом занять (з психологічного, педагогічного, професійно-методичного погляду);
 - організаційна діяльність студента, переваги і недоліки;
 - інші зауваження і пропозиції керівника табору.
3. Рівні оцінювання студентів:
 - **"відмінно" (5)**
 - **"добре" (4)**
 - **"задовільно" (3)**
 - **"незадовільно" (2)**
4. Студент подає довідку про закінчення табірної практики, завірену підписом та печаткою керівником табору, до компетентного відділу кафедри філології, не пізніше до **1 вересня** відповідного року, в одному примірнику!
5. Студент також повинен подати до компетентного відділу щоденник табору, підготовлений під час практики, який включає місце, дату, ім'я керівника, щоденний графік роботи, кількість дітей, вік дітей тощо та короткий опис діяльності студента в таборі, зрозумілий, чіткий опис та фото (відео) матеріали із життя табору!

Шкала оцінювання навчальної діяльності студентів у період педагогічної практики:

№ п/п	Зміст роботи, виконаної студентом	К-сть балів
1	Навчально-виховна робота	10
2	Розробка кількох ігор	10
3	Щоденник психолого-педагогічних спостережень	20
4	План-сітка роботи табору	10
5	Характеристика про проходження педагогічної практики	У залежності від оцінки у

		характеристики: «3» – 10 «4» – 20 «5» – 30
6	Додаткові матеріали	10
7	Захист практики	10
Всього		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS / Osztályozási skála: nemzeti és ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності / Tanulmányi összpontszám	Оцінка ECTS / ECTS osztályzat	Оцінка за національною шкалою / Osztályzat a nemzeti skála szerint	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики / vizsga, évfolyammunka és gyakorlat esetén	для заліку / beszámoló esetén
90 – 100	A	відмінно / jeles	зараховано / megfelelt
82-89	B	добре / jó	
75-81	C		
64-74	D	задовільно / elégséges	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання / elégtelen a pótvizsga lehetőségével	не зараховано з можливістю повторного складання / nem felelt meg, a pótbeszámoló lehetőségével
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни / elégtelen, a tárgy újrafelvételének kötelezettségével	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни / nem felelt meg, a tárgy újrafelvételének kötelezettségével

5. Підведення підсумків практики

Підсумки літньої педагогічної практики підводяться на обговоренні з участю всіх студентів, керівників практики. Учасники обговорення можуть ввести свої пропозиції щодо вдосконалення організації виховної роботи, дозвілля для дітей влітку, підготовки та проведення літньої педагогічної практики.

Характеристика педагогічної діяльності студента-практиканта

Студент _____
 П _____ курсу _____ Кафедри філології
 проходив практику в літньому оздоровчому таборі з _____ по _____
 року _____

в _____

Висновки про діяльність студента _____

Загальна оцінка _____
Керівник табору _____